

Presentació.

ArqueoPyrenae, un projecte pirinenc

Bartomeu Baqué¹, Oriol Olesti²

En els darrers 20 anys l'arqueologia a les àrees pirinenques, de la mà de diversos grups i institucions de recerca, ha fet un gran pas endavant, fins al punt d'haver-se posat en alguns aspectes al capdavant de la recerca arqueològica i històrica a casa nostra (desenvolupament de les tècniques de prospecció sistemàtica, treball interdisciplinari amb els investigadors del paleo-ambient, ús de noves tecnologies de teledetecció i documentació, etc.).

Sovint, però, aquesta recerca no havia tingut el resultat patrimonial que sempre fóra desitjable, tant a causa de les dificultats pròpies del treball en àrees poc poblades i amb una gran dispersió, com pel problema que suposa realitzar inversions culturals i patrimonials en un patrimoni fràgil i allunyat dels grans circuits culturals com és el de les terres pirinenques. La inauguració el gener del 2015 de l'Espai Ceretània (Centre d'Interpretació del jaciment del Castellot de Bolvir) va permetre, però, trencar una mica aquesta dinàmica, en posar en valor no només un important jaciment del període antic a Catalunya (es tracta del primer *oppidum* ibèric excavat en extensió en terres pirinenques), sinó també en convertir-lo en un punt de dinamització de la recerca ar-

queològica i patrimonial en aquestes contrades.

En aquest sentit, i ja des del principi dels treballs d'excavació, l'equip d'arqueòlegs de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Ajuntament de Bolvir, co-responsable d'aquests treballs i motor principal de la dinamització del jaciment, vàrem considerar que El Castellot i l'Espai Ceretània havien de ser no només un centre d'interpretació del jaciment i el seu entorn més proper, sinó també un recurs patrimonial i científic en l'àmbit comarcal i regional. Es tractava d'explicar els fenòmens propis de l'antiguitat (la iberització, la romanització, els canvis en les formes de poblament i de producció) a partir d'un jaciment emblemàtic, però també d'un context regional particular, que li donava sentit i permetia comprendre les dinàmiques històriques generals. També pensàvem que la creació d'un conjunt patrimonial com l'Espai Ceretània no s'havia de considerar com el punt final d'una recerca, sinó que al contrari, havia de ser la base sobre la qual continuar els treballs arqueològics, convertint-lo en un focus de noves investigacions i projectes. Per això, la integració del Castellot de Bolvir a la xarxa de jaciments «Cam-

1. Alcalde Bolvir de Cerdanya

2. Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

pus d'Arqueologia i Paleontologia UAB» ha estat una gran notícia, al convertir-se en un punt d'interacció entre la docència i la recerca universitària amb el territori, en aquest cas la Cerdanya.

Seguint aquest raonament, el març de 2016, i gràcies al suport econòmic i institucional de l'Ajuntament de Bolvir, l'equip del Castellot va posar en marxa les jornades «ArqueoPyrenae», que pretenien ser el lloc de trobada de tots aquells equips d'historiadors, arqueòlegs i especialistes diversos implicats en l'estudi dels territoris pirinencs. Hi van assistir investigadors procedents de diverses universitats i institucions de recerca (Catalunya, Andorra, França), que emprant tècniques i metodologies diferents teníem com a punt en comú l'estudi de les comunitats pirinenques al llarg de l'antiguitat. Participaren un total de 20 equips, que han

donat lloc a una síntesi final de 13 articles, tots ells revisats i avaluats per dos experts externs, seguint les normes del procés de revisió de «peer-review». Pensem que els resultats mostren a bastament la necessitat d'haver proposat aquestes jornades, així com el bon estat de salut de la nostra especialitat, que esperem tindrà continuïtat en futures edicions d'aquestes reunions.

També volem destacar l'interès de publicar aquestes recerques en un nou número de la revista Treballs d'Arqueologia, de la Universitat Autònoma de Barcelona, revista de prestigi que presenta a partir d'aquest nou volum un nou equip de direcció i comitè assessor, prenent mantenir el rigorós nivell i la qualitat que li han transmès els anteriors equips.

Bellaterra-Bolvir, Desembre de 2017